

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na téma genderu v hudbě a jeho vnímání posluchači. Zaměření práce bylo zvoleno pro prozatímní nedostatečnou míru akademického zkoumání při zaměření jak na hudební sdělení, tak na komunikaci ohledně genderu v hudbě, také pro narůstající frekvenci konzumace hudebních médií.

Výzkum byl prováděn prostřednictvím kvalitativní obsahové analýzy hudebního sdělení na vzorku Billboard Top Charts za posledních 50 let (mezi lety 1970–2019) a polostrukturovaných hloubkových rozhovorů na multigeneračním vzorku. Do výzkumu bylo zahrnuto celkem 500 písní, dotazováno bylo osm respondentů různých věků i pohlaví.

Témata mužů, žen a vztahů mezi nimi se ukázala být dominantními tématy ve zkoumaném hudebním vzorku, přičemž napříč vymezeným obdobím prošla významným vývojem. Zaznamenán byl přesun od metaforičnosti k explicitě, zároveň byl identifikován i vývoj samotných metaforických označení. Mezi mužskými a ženskými interprety byla také sledována inklinace k jiným komunikovaným tématům. Ženy se více zaměřovaly na téma lásky, milostného trojúhelníku, konec vztahu a submisivitu. Muži přitom spíše zmiňovali sex a intimní témata, v poslední době také témata peněz a závislostí, která jsou naopak u žen skoro neobjevují. Přesun k tématu peněz se také pojí s tématem konzumerismu, které bylo adresováno i v hloubkových rozhovorech.

Ukázalo se, že se hudba do života posluchačů aktivně řadí, mnozí respondenti si ji pojí s prožíváním emocí a klíčovými životními momenty, což naznačuje, že by hudba měla mít i vliv na utváření identity jedince. Rozhovory dále ukazují využívání hudby pro její symbolickou hodnotu, přičemž podporuje sociální status jedince, a to i z hlediska genderového pojetí. Jako klíčové období pro důležitost hudebních textů bylo určeno období adolescence.

V hudebních textech byly identifikovány klíčové stereotypy týkající se mužů i žen, tyto stereotypy byly následně v souladu se stereotypy nezávisle jmenovanými v hloubkových rozhovorech. Tato shoda naznačuje potenciální obecnou platnost definovaných stereotypů i nad rámec vzorku vymezeného pro účely tohoto výzkumu.